

Jaarverslag Secretaris over 2017

Op 01 januari 2017 bestond het bestuur uit de volgende leden:

Mevr. C.A.M. Abercrombie-Schoorl	-	voorzitter
Dhr. H. Meines	-	vice voorzitter
Dhr. P. Knook	-	penningmeester
Mevr. W. Rijswijk	-	secretaris
Dhr. J. Dekkers	-	bestuurslid
Mevr. C. Blokker	-	bestuurslid
Dhr. N.R. van Zijp	-	adviseur van het bestuur

VERGADERINGEN

Gedurende het jaar zijn er 10 bestuursvergaderingen gehouden. Verder heeft er dit jaar één keer overleg plaatsgevonden met de redactie van het verenigingsblad.

De heer N.R. Zijp heeft per 31 december 2017 zijn functie als adviseur van het bestuur neergelegd. Wij danken de heer Zijp voor zijn inzet in de afgelopen jaren.

LEDENAANTAL PER 31-12-2017

Per 1 januari 2017 waren er 1809 leden

Nieuw in 2017	73	leden
Uitgeschreven in 2017:	76	leden

Het aantal leden per 1-1-2018 is 1806 leden.

COMMISSIES EN WERKGROEPEN

Ook het afgelopen verenigingsjaar waren naast het bestuur weer een aantal leden in commissie- of werkgroepverband actief bezig voor VHP. Namens de vereniging zijn wij hen zeer erkentelijk voor hun inspanningen.

Ledenadministratie en contributie-inning: Marian de Boer

Redactie magazine: Jaap van Kuler, Ruud Luiks, en Jack Otsen

Programmacommissie: Conny Blokker, Wil Rijswijk, Gerard Hekelaar en Richard Peterson

PR-commissie: Tineke Abercrombie, Jaap van Kuler, Wil Rijswijk

Beeldarchiefgroep: Jan Dekkers, Klazien Viskoper, Pieter Effting, Piet Franke, Ben de Haan, Hans Vossers, Jaap Dekker, Marianne Hietbrink, Corrie Hupkes, Anneke Stam

Filmarchiefgroep: Conny Blokker, Henk Meines, Daan Sopar, Ber de Lange, Jan Dekkers, Jolanda Kersloot, Hans Vossers, Richard Groothuizen, Marianne Hietbrink

Gastvrouwen en gastheren bij de inloopmiddagen: Jack Brugge, Tineke Abercrombie, Wouter van Waardt, Jan Dekkers, Gerda Prins, Conny Blokker, Ben Rijser, Ber de Lange, Siem Hooijberg, Fred van Riemsdijk, Ger Nat, Jaap van Kuler, Joan Schoehuijs, Ria Stander, Wil Rijswijk, Richard Peterson, Paula Kremer.

HET INFORMEREN VAN ONZE LEDEN

Website VHP

In 2017 is onze website in totaal 5301 keer bezocht. De meeste bezoekers komen - niet verwonderlijk - uit Purmerend. Meer informatie over het bezoek van onze website vindt u terug in de bijlage bij dit verslag.

Digitale Nieuwsbrief

De nieuwsbrief wordt alweer enige tijd verzonden aan personen die hun emailadres hebben afgegeven. Zij worden geïnformeerd over onze komende ledenactiviteiten, over actuele ontwikkelingen die de historie van onze stad raken, maar ook mededelingen van huishoudelijke aard. De nieuwsbrief heeft de vaste frequentie van een maand. Het aantal geadresseerden was per 31 december 1350 en stijgt nog voortdurend. Aanmelden kan via onze website.

Uitreiking VHP-PRIJS

Elk jaar reikt de Vereniging Historisch Purmerend een prijs uit aan een persoon of organisatie die zich verdienstelijk heeft gemaakt als het gaat om het verleden van Purmerend. Dit jaar was het een lastige keuze omdat er meerdere kandidaten waren om de prijs aan toe te kennen. Meerdere kandidaten betekent in elk geval dat velen de geschiedenis van Purmerend een warm hart toedragen.

Wij hebben gekozen voor de persoon die zich al jaren bezighoudt met de geschiedenis van de stad en dat vooral heel erg op de achtergrond en op een bescheiden wijze doet: Rob Teunissen. In 2004 werd de Stichting Kerkhof Overweersepolderdijk opgericht met als doel het kerkhof te bewaren en te restaureren. Dat is inmiddels goed gelukt door de inzet van heel veel vrijwilligers.

Een daarvan is Rob Teunissen en sinds een aantal jaren wordt door hem zoveel mogelijk informatie bijeengezocht om een duidelijk inzicht te geven van de overledenen die op dit kerkhof begraven liggen. Er zijn stoffige archieven van de zolder van de kerk uitgezocht en geordend. Door Rob Teunissen worden ook bidprentjes ingezameld van overledenen en zodoende wordt op die manier veelal een foto/gezicht verkregen bij degene die hier begraven liggen. Daarnaast verleent Rob ook z'n medewerking aan de organisatie van de Allergedachtenisavond die jaarlijks op het kerkhof wordt gehouden.

Al in de jaren 90 van de vorige eeuw was Rob Teunissen actief als bestuurslid van de Vereniging Historisch Purmerend. In 1990 is hij actief als lid van de werkgroep panden/bewoners en redactielid. In het jaarboekje van maart 1992 stond een bericht

van zijn hand waarin hij aangeeft dat er het initiatief is om te komen tot een verenigingsorgaan. Daarover heerste aanvankelijk wrevel bij bestuur en leden. Uiteindelijk is er gelukkig toch doorgezet en tot op de dag van vandaag bestaat het (wat we inmiddels "magazine" noemen) nog steeds en is het inmiddels het vlaggenschip van de vereniging geworden. In 1993 staat Rob dan ook vermeld als Coördinator Periodiek en Coördinator Historisch Onderzoek.

De heer Teunissen nam op 18 november blij verrast de prijs in ontvangst.

Magazine Historisch Purmerend

Het is u zeker ook dit jaar weer niet ontgaan dat het magazine er weer mooier en met heel veel kleurenfoto's er professioneler uitziet. De redactie van ons blad, bestaande uit de heren Jack Otsen, Ruud Luiks en Jaap van Kuler, besteedt er veel zorg en tijd aan en maakt er iedere keer weer wat moois van, mede door het grote aantal gastschrijvers.

Specifieke publicaties over de historie van Purmerend

Van tijd tot tijd vinden publicaties plaats over de geschiedenis van Purmerend. Doorgaans gaat het daarbij om deelonderwerpen zoals specifieke gebouwen of families. Soms gaat dit gepaard met een verzoek aan VHP tot financiële ondersteuning. Dit leidt in elk specifiek geval tot gedachtewisseling c.q. discussie rond de besluitvorming 'ja' of 'neen', en in geval van 'ja' voor welk bedrag, in welke vorm en onder welke voorwaarden.

In het afgelopen verenigingsjaar is medewerking gegeven aan de publicatie *'Restaurant Gachita – 25 jaar leven in de brouwerij'* van Jack Otsen. Het jubileumboek t.g.v. het 25-jarig bestaan van restaurant Gachita is meer dan een lofzang op de Zuid-Amerikaanse keuken en beschrijft de geschiedenis van de drie bierbrouwerijen die indertijd in Purmerend gevestigd waren.

Jan Dekkers heeft een Stratenboek "Van Kaatjessteeg tot Padjedijk" geschreven over de herkomst van straatnamen in de oude binnenstad van Purmerend. Het is door de gemeente uitgegeven maar met een financiële bijdrage van BimBam mogelijk gemaakt.

BESCHERMING STADSBEELD

HOOGBOUW

Een van de doelstellingen van de Vereniging Historisch Purmerend is het bewaren van al datgene dat tot het historisch of beeldbepalende karakter van Purmerend behoort. Vanuit die doelstelling maken wij al geruime tijd bezwaar tegen de hoogbouwplannen op de locatie PostNL die de stad zouden domineren. Beeldbepalend zijn deze plannen zeker met een hoogte van meer dan 70 meter! De Vereniging is zeker niet per definitie tegen hoogbouw, maar wel tegen hoogbouw in of rond de historische binnenstad. Hoogbouw kan wat ons betreft alleen daar waar het in de omgeving past.

Het aangezicht van, en het beeld vanuit de stad wordt voor de komende eeuwen gewijzigd wanneer de plannen voor de hoogbouw op de locatie PostNL worden doorgezet.

In het bestemmingsplan is vastgelegd dat er historiserend gebouwd moet worden en is de bouwhoogte begrensd. Helaas zie het ernaar uit dat voor de locatie PostNL een andere grens voor de binnenstad gehanteerd wordt dan in eerdere beleidsstukken van de gemeente werd vastgesteld.

Archiefbeheer Foto's, dia's en ansichten

Reeds eerder is het beeldarchief van onze vereniging gescand en opgenomen in de beeldbank van het Waterlands Archief. Vrijgeven van dit beeldmateriaal voor het publiek wacht nog op de beschrijvingen, met name de toelichtingen bij de beelden. Zoals eerder gemeld is dit een enorme klus. Toch maakt de Archiefgroep van VHP hiermee goede vorderingen. Het voor publiek toegankelijk maken van het materiaal zal in fasen gebeuren, te beginnen in de loop van 2018. Melding hiervan vindt u t.z.t. terug in onze maandelijks nieuwsbrief. Inmiddels hebben wij veel nieuw materiaal ontvangen dat wacht op digitalisering. Wij zijn dan ook blij dat een oproep om versterking van onze Archiefgroep positieve reacties heeft opgeleverd. De Archiefgroep Foto's, dia's en ansichten komt wekelijks bijeen op donderdagmiddag.

Archiefbeheer films en video's

Afgelopen jaar zijn er weer verschillende films geschonken aan de vereniging. Filmbeelden van Nea Volharding, De Purmerade, PRIBOR-orkesten, Willem Eggert korps, Oud Purmerend in de jaren 60 en Wheermolen in de jaren 70.

Om dit materiaal zorgvuldig te bewaren voor de toekomst en om te registreren wat de kwaliteit, tijdsduur etc. van de films is een speciale filmarchiefgroep in september 2015 opgericht.

Dit team richt zich speciaal op het archiveren en het in kaart brengen van de kwaliteit en inhoud. Daarnaast zorgt de archiefgroep voor een inzichtelijk opbergsysteem in mappen met een omschrijving van elke film. De films worden allemaal opgeslagen op een harde schijf en bewaard in het archief van de vereniging.

De filmarchiefgroep komt 1 x per maand bij elkaar in het VHP-huis.

Dit filmmateriaal wordt bij gelegenheden getoond tijdens lezingen of speciale themabijeenkomsten, alleen met goedkeuring van de gevers.

Zo heeft de vereniging films getoond over de Wheermolen in de jaren 70, tijdens het 50-jarig bestaan van de wijk Wheermolen op 1 juli 2017 en tijdens de muzikale verrassingsmiddag op 1 oktober 2017 zijn muziekfragmenten getoond met een Purmerends tintje.

Schenkeningen

Tijdens onze inloopmiddagen (maar ook buiten deze middagen) wordt heel veel aangeboden. Dat kan van alles zijn b.v. een ansichtkaart, een schilderij, maar ook films en foto's. Het is echter niet mogelijk om iedereen in ons magazine of via de website te bedanken voor de gift. Maar soms is een gekregen voorwerp zo bijzonder dat er aandacht aan wordt besteed in ons magazine. Het bestuur is erg blij met alle belangstelling die u de vereniging geeft. En graag blijven wij uw giften ontvangen.

PRESENTATIES EN ANDERE VERENIGINGSACTIVITEITEN

De programmacommissie heeft ook in 2017 weer haar uiterste best gedaan om een gevarieerd programma in te plannen.

Presentatie: Van Pesthuis tot Gasthuis Dinsdag 24 januari 2017

De heer Rene Valensa heeft weer een prachtige avond verzorgd. Wij kwamen alles te weten over de geschiedenis van het allereerste pesthuis in de veertiende eeuw in Amsterdam tot en met het huidige AMC-ziekenhuis. De bezoekers zagen niet alleen de zieken, verpleging en medici langskomen maar ook meerdere aanvullende diensten zoals ziekenvervoer, apothekers, keuken etc.

Alles werd levendig zichtbaar door middel van tekeningen en foto's. Er waren circa 100 bezoekers.

Presentatie: De schat van Purmerend 22 februari 2017

De geboren vertelster Kitty Nooy nam ons mee op een reis terug in de tijd naar het leven van Jacoba van Beieren. Op 15-jarige leeftijd is Jacoba al gravin van Holland. In een eeuw waarin vrouwen amper meetelden en er veel machtige kapers op de kust waren, veroorzaakte dat vele spannende momenten.

Hoewel zij slechts 35 jaar oud werd maakte zij bijzondere avonturen mee tijdens haar turbulente leven. Het was een ontzettende leuke lezing en dat vonden de 60 bezoekers ook

Presentatie: De Stelling van Amsterdam zondag 19 maart 2017

In de Vestingwet 1874 werden onze verdedigingslijnes wettelijk vastgelegd, waaronder een geheel nieuwe linie rond Amsterdam. Water vormde de eerste en belangrijkste verdediging en dat had gevolgen voor heel West-Nederland. Tijdens de Eerste Wereldoorlog beleefde de Stelling van Amsterdam haar hoogtepunt toen duizenden soldaten, veelal oudere dienstplichtigen, meerdere jaren in de forten leefden. Het was een uitermate boeiende presentatie door René Ross. En de 75 bezoekers waren ook enthousiast.

“Stadspoorten van Purmerend” Woensdag 20 april 2017

Na onze jaarlijkse Algemene Ledenvergadering gaf Jan Dekkers een prachtige presentatie over “Stadspoorten van Purmerend”.

Een unieke avond met circa 80 bezoekers.

Presentatie over de Kerkgeschiedenis in Purmerend Woensdag 10 mei 2017

Jan Dekkers heeft op verzoek een presentatie gehouden over de kerkgeschiedenis. De komst van het Christendom in Purmerend in de veertiende eeuw en begin van het kloosterleven in diezelfde tijd. Het kerkelijk leven en het eerste kerkgebouw in de vijftiende eeuw met Willem Eggert als promotor. De stadsbrand van 1519 en de herbouw van de tweede kerk onder de weduwe van Jan van Egmond, Magdalena van Waardenburg. De Reformatie en daarmee voor de Katholieken de

schuilkerkentijd. De bouw van een klein kerkje in de Paepenstraat in het begin van de achttiende eeuw. Na de Franse tijd en de invoering van de grondwet in 1848 een nieuwe periode voor het rijke Roomse leven. De bouw van een nieuwe neogotische kerk (de vierde Kerk) met als promotor Klaas Brantjes. De afbraak van deze en de bouw van de vijfde kerk in 1955, die in 1990 omgebouwd wordt tot stadstheater De Purmaryn. Daaraan voorafgaand de verhuizing naar de voormalige Hervormde kerk op de Kaasmarkt. En uiteraard de historie van dit gebouw en van haar voorganger vanaf de reformatie. Er waren circa 85 personen aanwezig.

Presentatie van het boek “Van Kaatjessteeg tot Padjedijk” Donderdag 7 september 2017

Onder grote belangstelling werd Het boek “Van Kaatjessteeg tot Padjedijk” geschreven door Jan Dekkers deze avond officieel door middel van een presentatie gelanceerd. Er waren ruim 60 belangstellenden aanwezig.

Presentatie Historisch Winkelen Zaterdag 9 september 2017

In deze beeldpresentatie, met als presentatoren Jan Dekkers en Henk Meines, werden opnieuw verschillende winkelpanden getoond die er niet meer zijn en neringdoenden die hier en elders in de stad actief waren. Verder laten zij de veranderingen in de stad zien voor de bouw van het Eggertcentrum. Alsmede de verbeteringen voor de trein- en busverbindingen. Tot slot een bonte verzameling van bekende, beroemde en minder bekende Purmerenders die op een of andere manier met de stad of de markt te maken hadden. Er zijn circa 200 bezoekers geweest.

Verrassingsmiddag Zondag 1 oktober 2017

Een bruisende muzikale verrassingsmiddag. Uw jeugdijaren en uw muzikale kennis werd op de proef gesteld. Een heuse dj stond achter de mengtafel en zocht de leukste muziek uit. De voetjes konden van de vloer en de keeltjes werden gesmeerd. Helaas was de animo om te dansen niet heel groot maar de aanwezigen die er waren hebben genoten zowel van de muziek als van de quiz.

Presentatie Tekeningen en schilderijen van Maarten Oortwijn Zondag 22 oktober 2017

Sinds 2014 zijn er circa 2000 tekeningen van de Purmerender kunstenaar Maarten Oortwijn ondergebracht in het Waterlands Archief. De twee presentoren Jan Dekkers en Jaap van Kuler zijn in het archief betrokken bij de digitalisering en beschrijving van de beelden. Tijdens de interessante presentatie tonen zij een selectie van Oortwijn's werk, waaronder vele beelden van Purmerend en omgeving. Circa 70 bezoekers waren aanwezig, waaronder een groot aantal nakomelingen van de tekenaar Oortwijn zelf.

Presentatie: Mart Stam, dichter van staal en glas; Woensdag 22 november 2017

De in Purmerend geboren Mart Stam (1899-1986) was één van belangrijkste architecten van de moderne architectuur. Zijn uitvinding de achterpootloze buisstoel is wereldberoemd. Ondanks zijn snelle doorbraak kwam Stam tot een bescheiden productie. Stef Jacobs onderzocht welke omstandigheden richting gaven aan Stams loopbaan. De focus ligt daarbij op zijn karakter en zijn communistische idealen. Uit Stams levensgeschiedenis blijkt dat niet zijn rechtlijnige karakter maar zijn politieke gezindheid zijn loopbaan heeft geschaad. Een mooie interessante lezing door Stef Jacobs. Circa 65 personen waren hierbij aanwezig.

Presentatie: De oude Kerk van Amsterdam; zondag 10 december 2017

De Oude Kerk is het oudste gebouw van de stad. De Gouden Eeuw gloeit er nog na. Veel beroemde Nederlanders vonden in deze kerk hun laatste rustplaats. Rembrandt nam er afscheid van zijn Saskia en ook Vondel had een bijzondere band met de Oude Kerk. Drie kinderen en zijn vrouw moest hij hier ten grave dragen. Tegenwoordig fungeert de Oude Kerk vooral als concert-tentoonstellingsruimte. Een prachtige presentatie door Jan Broekhuizen. Het weer werkte deze dag niet mee; er viel behoorlijk veel sneeuw. De opkomst was mede daardoor zo'n 35 personen.

Wijkpresentaties

In ons beleidsplan hebben wij aangegeven dat VHP meer de wijken in moet om de historie van Purmerend uit te dragen. Het bestuur van VHP heeft dit inmiddels opgepakt en is ermee gestart.

Tabor Kerk

Op 10 januari 2017 is een presentatie verzorgd in de Tabor Kerk over "Historisch Winkelen"

Triton

En op 5 oktober 2017 is een presentatie gegeven in het Triton over "Historisch Winkelen"

Expositie vitrine VHP in de Tien Gemeenten.

Vanaf mei 2014 wordt de vitrinekast die voorheen in het WEC stond weer ingericht door het Historisch Platform. De vitrine is geplaatst in de Tien Gemeenten en elke 3 maanden wisselt de expositie. De VHP zorgt voor de coördinatie en werkt samen met het Purmerends Museum, Archeologische Werkgroep Purmerend en het Waterlands Archief.

Het afgelopen jaar was de belangstelling om de vitrinekast te vullen wat minder dan voorgaande jaren.

Periode	Expositie	Ingericht door:
2016 november t/m februari 2017	Slot Purmersteyn opgravingen	Archeologische Werkgroep Purmerend
Vanaf juni tot december 2017	Relatiegeschenken van ondernemers uit vroeger jaren	Vereniging Historisch Purmerend

Vereniging Historisch Purmerend

Namens het bestuur,
Wil Rijswijk